

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 847

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 18 octombrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 268 din 23 aprilie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, cu extindere asupra art. 340 și art. 341 din același act normativ.....	2–6
Decizia nr. 437 din 4 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 și ale art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.....	6–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.054. — Ordin al secretarului general al Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice.....	9–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 268**

din 23 aprilie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, cu extindere asupra art. 340 și art. 341 din același act normativ

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, cu extindere asupra art. 340 și art. 341 din același act normativ, excepție ridicată de Ștefania Gabriela Nuț în Dosarul nr. 23.418/197/2016 al Tribunalului Brașov — Secția penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.479D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa autoarei excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. 2 și 3 din Codul penal din 1969 este inadmisibilă, deoarece autoarea acesteia nu motivează în ce constă neconstituționalitatea acestor dispoziții. Arată că aceste dispoziții reglementau termenul de prescripție pentru sancțiunea administrativă a amenzii aplicate în temeiul art. 18¹ din Codul penal din 1969, respectiv momentul de la care curge acest termen de prescripție. Or, autoarea excepției nu arată, în concret, prevederile constituționale încălcate sau în ce constă neconstituționalitatea acestor dispoziții. De asemenea apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 598 alin. (1), ale art. 339, ale art. 340 și ale art. 341 din Codul de procedură penală este inadmisibilă, deoarece aceste dispoziții nu au legătură cu soluționarea cauzei. Susține că punerea în executare a amenzii administrative, atât sub imperiul vechiului cod, cât și sub imperiul noii reglementări pentru situațiile tranzitorii, se realizează prin emiterea unui extras din ordonanța procurorului către organul fiscal competent, în condițiile în care aceasta reprezintă o creanță bugetară, potrivit art. 100 din Codul de procedură fiscală. Fiind o creanță bugetară, autoarea excepției poate urma calea prevăzută de dispozițiile art. 260 din Codul de procedură fiscală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 23.418/197/2016, **Tribunalul Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 598 alin. (1) din**

Codul de procedură penală, raportat la art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, cu extindere asupra art. 340 și art. 341 din același act normativ, excepție ridicată de Ștefania Gabriela Nuț. Excepția a fost ridicată în contextul formulării de către autoarea a unei contestații împotriva hotărârii prin care s-a respins ca inadmisibilă contestația la executare prin care s-a solicitat constatarea prescripției executării amenzii administrative aplicate de procuror, prin ordonanță.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține că nu există cale de atac împotriva ordonanței procurorului prin care s-a aplicat sancțiunea cu caracter administrativ, potrivit art. 18¹ alin. 3 din Codul penal din 1969 coroborat cu art. 91 din același act normativ. Totodată, Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea persoanei de a invoca prescripția în cazul în care nu a achitat amenda administrativă, iar termenul de prescripție este împlinit.

6. În continuare, susține că persoana sancționată și nemulțumită de soluția dată plângerii sale, în procedura prevăzută de art. 339 din Codul de procedură penală, nu se poate adresa instanței judecătorești în cadrul unei contestații la executare, în temeiul art. 598 alin. (1) lit. c) și d) din același act normativ.

7. **Tribunalul Brașov — Secția penală** apreciază că dispozițiile art. 598 din Codul de procedură penală prevăd cazurile și condițiile în care se poate formula o contestație la executare. Faptul că acest text de lege nu include cazul ordonanței procurorului prin care s-a aplicat o amendă administrativă conform art. 18¹ raportat la art. 91 din Codul penal din 1969 nu echivalează cu neconstituționalitatea acestuia.

8. Împotriva soluțiilor pronunțate de procuror există, atât în Codul de procedură penală anterior, cât și în cel în vigoare, posibilitatea ca persoanele nemulțumite de aceste soluții să se adreseze atât prim-procurorului, cât și judecătorului competent. Instanța penală nu se poate pronunța prin intermediul unei contestații la executare, formulată în condițiile art. 598 din Codul de procedură penală, asupra îndeplinirii condițiilor privind prescripția executării unei sancțiuni cu caracter administrativ. Sancțiunea administrativă aplicată conform art. 18¹ raportat la art. 91 din Codul penal din 1969 nu este sinonimă cu pedeapsa amenzii penale și nu poate urma aceleași căi de atac ordinare sau extraordinare ca în cazul în care s-ar fi aplicat o amendă penală.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** arată că, din încheierea de sesizare a Curții Constituționale, rezultă că prin Ordonanța din 24 aprilie 2015 a Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov (menținută prin Ordonanța nr. 167/11-2/2015 a aceleiași unități de parchet) s-a dispus clasarea cauzei față de autoarea excepției, sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 60 alin. (6) din Legea

nr. 51/1995, și stabilirea în sarcina acesteia, în baza art. 91 din Codul penal din 1969, a unei amenzi administrative. Soluția a fost contestată de petentă cu plângere în temeiul art. 339 și următoarele din Codul de procedură penală, fiind menținută prin încheierea judecătorului de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Brașov. De asemenea, în cauză petenta a formulat contestație la executare în temeiul art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, invocând prescripția executării sancțiunii administrative, iar în acest context a ridicat prezenta excepție de neconstituționalitate.

11. Întrucât art. 339—341 din Codul de procedură penală nu sunt incidente în cazul contestației la executare, ci reglementează procedura plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată dispuse de procuror, Guvernul apreciază că aceste prevederi nu au legătură cu soluționarea cauzei, excepția de neconstituționalitate fiind inadmisibilă, în raport cu art. 29 alin. (1) și alin. (5) din Legea nr. 47/1992.

12. De asemenea, Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și în privința dispozițiilor art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, întrucât nu satisface cerința motivării, potrivit art. 10 din Legea nr. 47/1992, autoarea neindicând criticile pe care le formulează în legătură cu aceste dispoziții.

13. În ceea ce privește dispozițiile art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, Guvernul susține că autoarea critică exclusiv prevederile lit. d) ale acestui articol, singurele care condiționează admisibilitatea contestației la executare în cazul invocării prescripției de împrerurarea ca prescripția să privească o pedeapsă. Guvernul susține că, deși nu poate fi invocată pe calea contestației la executare adresate instanței penale (întrucât nu are un caracter penal), executarea amenzi administrative poate fi totuși contestată de persoana interesată la instanța civilă, în temeiul Codului de procedură civilă, căci, potrivit art. 2 din acest cod, dispozițiile sale „se aplică și în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare”. Așadar, nu se poate susține existența unei lacune legislative și, cu atât mai puțin, afectarea accesului la justiție în această materie.

14. **Avocatul Poporului** apreciază că procedura camerei preliminare are în vedere soluționarea aspectelor ce țin în mod special de legalitatea trimiterii în judecată și a administrării probelor, asigurându-se premisele soluționării cu celeritate a cauzei în fond, care sunt strâns și exclusiv legate de asigurarea caracterului echitabil al procedurii. Totodată, a menționat că prin contestația la executare nu se reclamă nelegalitatea sau netemeinicia hotărârilor penale definitive, ci nelegalitatea ce s-ar constata prin punerea în executare a hotărârii.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, cu extindere asupra art. 340 și art. 341 din același act normativ, cu următorul conținut:

— Art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală: „(1) *Contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri:*

a) *când s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă;*

b) *când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare;*

c) *când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare;*

d) *când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.”;*

— Art. 339 din Codul de procedură penală: „(1) *Plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta se rezolvă, după caz, de prim-procurorul parchetului, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.*

(2) *În cazul când măsurile și actele sunt ale prim-procurorului, ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel, ale procurorului șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de procurorul ierarhic superior.*

(3) *Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător atunci când ierarhia funcțiilor într-o structură a parchetului e stabilită prin lege specială.*

(4) *În cazul soluțiilor de clasare, plângerea se face în termen de 20 de zile de la comunicarea copiei actului prin care s-a dispus soluția.*

(5) *Ordonanțele prin care se soluționează plângerile împotriva soluțiilor, actelor sau măsurilor nu mai pot fi atacate cu plângere la procurorul ierarhic superior și se comunică persoanei care a făcut plângerea și celorlalte persoane interesate.*

(6) *Dispozițiile art. 336—338 se aplică în mod corespunzător, dacă legea nu dispune altfel.”;*

— Art. 340 din Codul de procedură penală: „(1) *Persoana a cărei plângere împotriva soluției de clasare, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu, a fost respinsă conform art. 339 poate face plângere, în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.*

(2) *Dacă plângerea nu a fost rezolvată în termenul prevăzut la art. 338, dreptul de a face plângere poate fi exercitat oricând după împlinirea termenului de 20 de zile în care trebuia soluționată plângerea, dar nu mai târziu de 20 de zile de la data comunicării modului de rezolvare.*

(3) *Plângerea trebuie să cuprindă: numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului ori, pentru persoana juridică, denumirea, sediul, indicarea reprezentantului legal ori convențional, data ordonanței sau a rechizitoriului atacat, numărul de dosar și denumirea parchetului, indicarea motivelor plângerii.*

(4) *Dispozițiile art. 289 alin. (3)—(5) se aplică în mod corespunzător.*

(5) *În cazul în care nu cuprinde data ordonanței sau a rechizitoriului atacate, numărul de dosar și denumirea parchetului, plângerea se restituie pe cale administrativă, situație în care completarea plângerii poate fi efectuată nu mai târziu de 20 de zile de la data restituirii.”;*

— Art. 341 din Codul de procedură penală: „(1) *După înregistrarea plângerii la instanța competentă, aceasta se trimite în aceeași zi judecătorului de cameră preliminară. Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale administrativă organului judiciar competent.*

(2) Judecătorul de cameră preliminară stabilește termenul de soluționare și dispune citarea petentului și a intimaților și încunoștințarea procurorului, cu mențiunea că pot depune note scrise cu privire la admisibilitatea ori temeinicia plângerii. Dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală, petentul și intimații pot formula cereri și ridica excepții și cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale.

(3) Procurorul, în termen de cel mult 3 zile de la primirea comunicării prevăzute la alin. (2), transmite judecătorului de cameră preliminară dosarul cauzei.

(4) În situația în care plângerea a fost depusă la procuror, acesta o va înainta, împreună cu dosarul cauzei, instanței competente.

(5) Plângerea se soluționează în camera de consiliu, cu participarea procurorului, prin încheiere motivată, pronunțată în camera de consiliu. Neprezentarea persoanelor citate conform alin. (2) nu împiedică soluționarea plângerii.

(5¹) Judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea, verifică soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricărui înscrisuri noi prezentate.

(6) În cauzele în care nu s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară poate dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge plângerea, ca tardivă sau inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată;

b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală;

c) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

(7) În cauzele în care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară:

1. respinge plângerea ca tardivă sau inadmisibilă;

2. verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, exclude probele nelegal administrate ori, după caz, sancționează potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii și:

a) respinge plângerea ca nefondată;

b) admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală;

c) admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecării cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie;

d) admite plângerea și schimbă temeiul de drept al soluției de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situație mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

(7¹) În cazul în care, ulterior sesizării judecătorului de cameră preliminară, procurorul ierarhic superior admite plângerea și dispune infirmarea soluției atacate, plângerea va fi respinsă ca rămasă fără obiect. Cheltuielile judiciare avansate de stat rămân în sarcina acestuia.

(8) Încheierea prin care s-a pronunțat una dintre soluțiile prevăzute la alin. (6), alin. (7) pct. 1, pct. 2 lit. a), b) și d) și alin. (7¹) este definitivă.

(9) În cazul prevăzut la alin. (7) pct. 2 lit. c), în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii procurorul, petentul și intimații pot face, motivat, contestație cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale. Contestația nemotivată este inadmisibilă.

(10) Contestația se depune la judecătorul care a soluționat plângerea și se înaintează spre soluționare judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară ori, când

instanța sesizată cu plângere este Înalta Curte de Casație și Justiție, completului competent potrivit legii, care o soluționează în camera de consiliu, cu citarea petentului și a intimaților și cu participarea procurorului, prin încheiere motivată, pronunțată în camera de consiliu, putând dispune una dintre următoarele soluții:

a) respinge contestația ca tardivă, inadmisibilă ori, după caz, ca nefondată și menține dispoziția de începere a judecării;

b) admite contestația, desființează încheierea și rejudecă plângerea potrivit alin. (7) pct. 2, dacă excepțiile cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale au fost greșit soluționate.

(11) Probele care au fost excluse nu pot fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei.”;

— Art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969: „(2) Termenul de prescripție a executării sancțiunilor cu caracter administrativ prevăzute în art. 18¹ și în art. 91 este de un an.

(3) Termenele arătate în alin. 1 și 1¹ se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă, iar cele arătate în alin. 2 curg de la rămânerea definitivă a hotărârii sau, după caz, de la data când poate fi pusă în executare, potrivit legii, ordonanța prin care s-a aplicat sancțiunea.”

18. Autoarea excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 21 referitor la accesul liber la justiție și art. 24 referitor la dreptul la apărare. De asemenea sunt invocate prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Ordonanța din 24 aprilie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 2.417/P/2013, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov a dispus, în temeiul art. 315 alin. 1 lit. b) din Codul de procedură penală din 1968 raportat la art. 16 alin. 1 lit. b) teza întâi din același act normativ, clasarea cauzei privind plângerea Uniunii Naționale a Barourilor din România, prin Baroul Brașov, având ca obiect săvârșirea infracțiunilor de exercitare fără drept a unei profesii sau activități [art. 348 din Codul penal raportat la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 51/1995] și folosirea fără drept a denumirilor „Barou”, „Uniunea Națională a Barourilor din România”, „U.N.B.R.” ori „Uniunea Avocaților din România” sau a denumirilor specifice formelor de exercitare a profesiei de avocat, precum și folosirea însemnelor specifice profesiei ori purtarea robei de avocat în alte condiții decât cele prevăzute de lege [art. 60 alin. (6) din Legea nr. 51/1995, cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal], întrucât faptele nu sunt prevăzute de legea penală.

20. Împotriva acestei ordonanțe a formulat plângere Baroul Brașov. Prin Ordonanța din 11 august 2015, pronunțată în Dosarul nr. 129/II-2/2015, prim-procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Brașov: — a admis în parte plângerea, a infirmat soluția relativ la art. 60 alin. (6) din Legea nr. 51/1995; — și, în temeiul art. 19 din Legea nr. 255/2013, raportat la art. 18¹ și art. 91 alin. 1 lit. c) din Codul penal din 1969, cu aplicarea art. 5 din Codul penal, a dispus clasarea cauzei în ceea ce privește săvârșirea de către autoarea excepției a infracțiunii prevăzute de art. 60 alin. (6) din Legea nr. 51/1995 și aplicarea față de aceasta a sancțiunii cu caracter administrativ în cuantum de 500 lei.

21. Împotriva acestei ordonanțe au formulat plângere Baroul Brașov și autoarea excepției de neconstituționalitate. Prin Ordonanța din 11 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 108/II-2/2015, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Brașov a respins, ca neîntemeiate, plângerile formulate și a menținut ordonanța ca legală și temeinică. Ulterior, Baroul Brașov și autoarea excepției au depus la Judecătoria Brașov — Judecătorul de cameră preliminară plângere împotriva ordonanțelor dispuse.

22. Prin Încheierea nr. 271 din 16 noiembrie 2015, Judecătoria Braşov — Judecătorul de cameră preliminară, în temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. a) din Codul de procedură penală, a respins, ca nefondate, plângerile formulate. Ulterior, autoarea excepţiei a formulat contestaţie la executare, în cadrul acestei etape ridicând excepţia de neconstituţionalitate cu care Curtea a fost sesizată.

23. Examinând excepţia de neconstituţionalitate, Curtea reţine că, potrivit art. 181 din Codul penal din 1969, nu constituia infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă prin atingerea minimă adusă uneia dintre valorile apărute de lege şi prin conţinutul ei concret, fiind lipsită în mod vădit de importanţă, nu prezenta gradul de pericol social al unei infracţiuni. În acest caz, potrivit alineatului (3) al articolului anterior menţionat, procurorul putea aplica una dintre sancţiunile cu caracter administrativ prevăzute la art. 91 din Codul penal din 1969. Dispoziţiile art. 91 alin. (1) din Codul penal din 1969 prevedeau următoarele sancţiuni cu caracter administrativ: a) mustrarea; b) mustrarea cu avertisment; c) amenda de la 10 lei la 1.000 lei.

24. Curtea observă că noile reglementări în materie penală nu mai prevăd posibilitatea aplicării de către procuror a unor sancţiuni cu caracter administrativ şi, deci, nici mecanismele procesuale aplicabile. În acest context, Curtea observă că, în cazul situaţiilor tranzitorii, art. 19 din Legea nr. 255/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, dispune că, „atunci când, în cursul procesului, se constată că în privinţa unei fapte comise anterior intrării în vigoare a Codului penal sunt aplicabile dispoziţiile art. 181 din Codul penal din 1969, ca lege penală mai favorabilă, procurorul dispune clasarea, iar instanţa dispune achitarea, în condiţiile Codului de procedură penală”.

25. În ceea ce priveşte calea de atac a ordonanţei de clasare dispusă în acest caz, Curtea constată că se aplică normele procedural penale din noul Cod de procedură penală. Astfel, art. 339 din Codul de procedură penală reglementează „plângerea împotriva actelor procurorului”, iar, potrivit alineatului (1) al acestui articol, plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispoziţiilor date de acesta se rezolvă, după caz, de prim-procurorul parchetului, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, de procurorul şef de secţie al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie. Potrivit art. 339 alin. (4) din Codul de procedură penală, în cazul soluţiilor de clasare, plângerea se face în termen de 20 de zile de la comunicarea copieii actului prin care s-a dispus soluţia.

26. În ceea ce priveşte supunerea controlului judecătoresc a ordonanţei de clasare, Curtea reţine că, potrivit art. 340 alin. (1) din acelaşi act normativ, „persoana a cărei plângere împotriva soluţiei de clasare, dispusă prin ordonanţă sau rechizitoriu, a fost respinsă conform art. 339 poate face plângere, în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanţa căreia i-ar reveni, potrivit legii, competenţa să judece cauza în primă instanţă”.

27. Potrivit art. 341 alin. (1) din Codul de procedură penală coroborat cu alin. (5) al aceluiaşi articol, plângerea se soluţionează în camera de consiliu, cu participarea procurorului, a petentului şi a intimaţilor, prin încheiere motivată, iar, potrivit alin. (5¹) al aceluiaşi articol, judecătorul de cameră preliminară, soluţionând plângerea, verifică soluţia atacată pe baza lucrărilor şi a materialului din dosarul de urmărire penală şi a oricărui înscrisuri noi prezentate.

28. Având în vedere aceste aspecte, Curtea apreciază că nu poate fi primită critica referitoare la afectarea accesului liber la justiţie, deoarece cauza penală, odată rezolvată de către procuror, în condiţiile art. 327 din Codul de procedură penală, va putea fi supusă controlului judecătorului de cameră preliminară, ocazie cu care partea interesată va putea critica inclusiv acele acte ale procurorului care au fundamentat soluţia pronunţată. Astfel, atunci când procurorul va emite o ordonanţă prin care

clasează cauza, aceasta va putea ajunge în faţa unui judecător de cameră preliminară în condiţiile art. 340 alin. (1) din Codul de procedură penală, petentul şi intimaţii putând formula cereri şi ridica excepţii şi cu privire la legalitatea administrării probelor ori a efectuării urmăririi penale, conform art. 341 alin. (2) teza finală din Codul de procedură penală.

29. În ceea ce priveşte imposibilitatea de a se adresa instanţei judecătoreşti în cadrul unei contestaţii la executare în condiţiile împlinirii termenului de prescripţie, Curtea constată că dispoziţiile art. 126 alin. 2 şi 3 din Codul penal din 1969 prevedeau că termenul de prescripţie a executării sancţiunilor cu caracter administrativ prevăzute în art. 181 şi în art. 91 din Codul penal din 1969 este de un an, respectiv că aceste termene curg de la rămânerea definitivă a hotărârii sau, după caz, de la data când poate fi pusă în executare, potrivit legii, ordonanţa prin care s-a aplicat sancţiunea. Mai mult, art. 440 din Codul de procedură penală prevedea că, în cazul înlocuirii răspunderii penale, executarea amenzii se efectuează potrivit art. 442 şi art. 443 din acelaşi act normativ. Astfel cum s-a precizat anterior, în condiţiile nereglementării acestei instituţii, noua legislaţie nu mai prevede dispoziţii relative la modalitatea de executare a amenzilor administrative aplicate în temeiul art. 19 din Legea nr. 255/2013.

30. Curtea constată că jurisprudenţa a confirmat posibilitatea aplicării amenzii administrative în cazul incidenţei art. 19 din Legea nr. 255/2013, de exemplu, prin Decizia nr. 33/A/2015 din 2 februarie 2015 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. De asemenea, Curtea reţine că amenda administrativă reprezintă o sancţiune extra penală, ce se aplică însă de către organele judiciare învestite cu sancţionarea unei cauze penale. Aşa fiind, în practică s-a statuat că stabilirea acesteia se realizează independent de posibilităţile de plată ale făptuitorului, având rolul de a atrage atenţia asupra consecinţelor conduitei adoptate, fiind exclusă posibilitatea înlăturării executării acesteia pe calea unei contestaţii la executare prevăzute de Codul de procedură penală (a se vedea Sentinţa penală nr. 39/2009 din 24 martie 2009, pronunţată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secţia penală).

31. În acest context, Curtea constată că în această materie sunt incidente dispoziţiile de drept comun în materia executării creanţelor fiscale reglementate prin intermediul Codului de procedură fiscală. Curtea observă că, în practică, s-a reţinut că „în contestaţia formulată împotriva executării silite a unei ordonanţe emise de procuror, prin care s-a aplicat contestatorului o amendă administrativă, se analizează dacă titlul executoriu este legal din punct de vedere formal şi dacă se face dovada plăţii amenzii administrative.” (a se vedea, de exemplu, Decizia civilă nr. 378/R/2012 din 28 martie 2012, pronunţată de Tribunalul Cluj — Secţia mixtă de contencios administrativ şi fiscal, de conflicte de muncă şi asigurări sociale).

32. Curtea observă că, potrivit art. 353, Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2016. Aşa fiind, rezultă că la data aplicării sancţiunii cu caracter administrativ şi a soluţionării cauzei de către judecătorul de cameră preliminară erau în vigoare dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007. Potrivit art. 110 alin. (3) lit. h) din acest act normativ, „titlul de creanţă este actul prin care se stabileşte şi se individualizează creanţa fiscală, întocmit de organele competente sau de persoanele îndreptăţite, potrivit legii. Asemenea titluri pot fi: (...) ordonanţa procurorului, încheierea sau dispozitivul hotărârii instanţei judecătoreşti ori un extras certificat întocmit în baza acestor acte, în cazul creanţelor fiscale stabilite, potrivit legii, de procuror sau de instanţa judecătorească”. Totodată, potrivit art. 1 alin. (2) din Ordonanţa Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, „prezentul cod se aplică şi pentru administrarea drepturilor vamale, precum şi pentru administrarea creanţelor provenind

din contribuții, amenzi și alte sume ce constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit legii, în măsura în care prin lege nu se prevede altfel”, iar dispozițiile art. 172 din același act normativ reglementau contestația la executare.

33. Totodată, Curtea constată că, potrivit art. 100 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, „creanțele bugetare reprezentând prejudicii/plăți nelegale din fonduri publice ce trebuie recuperate potrivit legii se stabilesc prin decizie, de către autoritățile competente, în măsura în care legea specială nu prevede altfel; decizia prevăzută la alin. (1)

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ștefania Gabriela Nuț în Dosarul nr. 23.418/197/2016 al Tribunalului Brașov — Secția penală și constată că dispozițiile art. 598 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 126 alin. 2 și alin. 3 din Codul penal din 1969, și ale art. 339 din Codul de procedură penală, cu extindere asupra art. 340 și art. 341 din același act normativ, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 23 aprilie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 437

din 4 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 și ale art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Atilla	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 și ale art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, excepție ridicată de Ioana Sfirăială în Dosarul nr. 7.159/3/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 916D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

este titlu de creanță bugetară potrivit art. 1 pct. 38 și poate fi contestată potrivit prezentului cod. Contestația se soluționează de către autoritatea emitentă. Dispozițiile titlului VIII sunt aplicabile în mod corespunzător”, iar dispozițiile art. 260 din același act normativ reglementează procedura contestației la executare.

34. Așa fiind, Curtea constată că autoarea excepției avea deschisă calea de atac a contestației la executare, nefiindu-i îngrădit accesul la justiție, astfel că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă Decizia Curții Constituționale nr. 392 din 24 martie 2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Sentința civilă nr. 3.390 din 22 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.159/3/2018, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 și ale art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.** Excepția a fost ridicată de Ioana Sfirăială într-o cauză având ca obiect comunicarea unor informații de interes public.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece limitează accesul la anumite informații publice și, prin aceasta, aduc atingere unor drepturi fundamentale precum dreptul la informație și dreptul la un proces echitabil. În susținerea criticilor de neconstituționalitate sunt invocate aspecte din jurisprudența Curții Constituționale și

a Curții Europene a Drepturilor Omului în materia dreptului la un proces echitabil și a garanțiilor specifice acestuia. Astfel, se arată că garanțiile referitoare la un proces echitabil implică și dreptul participanților la proces de a lua cunoștință de orice înscris sau observație prezentate instanței și de a le dezbate, aspect esențial pentru încrederea justițiabilului în actul de justiție. De asemenea, susține că un aspect fundamental al dreptului la un proces echitabil îl reprezintă faptul că urmărirea penală trebuie să aibă un caracter contradictoriu și să existe o egalitate a armelor între apărare și acuzare. Or, în cauza de față, nu au existat un echilibru și o egalitate a armelor, iar procedurile nu au fost respectate.

6. Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal consideră că excepția ridicată este neîntemeiată și invocă deciziile Curții Constituționale nr. 402 din 8 octombrie 2013 și nr. 158 din 30 martie 2004.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 5 și art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, având următorul cuprins:

— Art. 5: „(1) Fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să comunice din oficiu următoarele informații de interes public:

a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice;

b) structura organizatorică, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice;

c) numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice;

d) coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de internet;

e) sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil;

f) programele și strategiile proprii;

g) lista cuprinzând documentele de interes public;

h) lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii;

i) modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.

(2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să publice și să actualizeze anual un buletin informativ care va cuprinde informațiile prevăzute la alin. (1).

(3) Autoritățile publice sunt obligate să dea din oficiu publicității un raport periodic de activitate, cel puțin anual, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

(4) Accesul la informațiile prevăzute la alin. (1) se realizează prin:

a) afișare la sediul autorității sau al instituției publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de internet proprie;

b) consultarea lor la sediul autorității sau al instituției publice, în spații special destinate acestui scop.

(5) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să pună la dispoziția persoanelor interesate contractele de privatizare încheiate după intrarea în vigoare a prezentei legi, prin consultarea la sediul acestora. Prevederile de mai sus nu se aplică în cazul contractelor de privatizare care se încadrează în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 12 alin. (1).”;

— Art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f): „Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, prevăzut la art. 1 și, respectiv, la art. 111, următoarele informații: (...)

d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;

e) informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidentiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;

f) informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces.”.

11. În opinia autoarei excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 privind statul român, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 131 privind rolul Ministerului Public. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prevederile art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 376 din 17 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 14 mai 2007. De asemenea, prin mai multe decizii, Curtea Constituțională a soluționat excepții de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 12 din Legea nr. 544/2001, spre exemplu, Decizia nr. 568 din 19 septembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 890 din 1 noiembrie 2006, Decizia nr. 1.175 din 11 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 56 din 24 ianuarie 2008, Decizia nr. 227 din 9 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 241 din 15 aprilie 2010, Decizia nr. 323 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 3 mai 2010, Decizia nr. 392 din 24 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 19 iulie 2011.

13. Totodată, Curtea observă că prevederile art. 5 din Legea nr. 544/2001 stabilesc categoriile de informații de interes public pe care fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să le comunice din oficiu, în timp ce dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din aceeași lege stabilesc expres informațiile care nu sunt destinate publicității, fiind exceptate de la accesul liber al cetățenilor. În această categorie se înscriu informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii, informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidentiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare, și informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces.

14. Cu privire la criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la art. 31 din Constituție, Curtea reține că dreptul fundamental la informație, așa cum este consacrat de norma constituțională evocată, implică dreptul persoanei de a avea acces neîngrădit „la orice informație de interes public” și obligația corelativă a autorităților publice, potrivit competențelor ce le revin, de a asigura informarea corectă „a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 158 din 30 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 11 mai 2004). Așadar, dreptul la informație consacrat de art. 31 din Constituție se referă numai la informațiile de interes public, sens în care legiuitorul, prin art. 2 lit. b) din Legea nr. 544/2001 a precizat că „*prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultată din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori forma sau de modul de exprimare a informației*”. Potrivit art. 2 lit. a) din lege, prin „*autoritate sau instituție publică*” se înțelege „*orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, societate reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aflată sub autoritatea sau, după caz, în coordonarea ori în subordinea unei autorități publice centrale sau locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar, precum și orice operator sau operator regional, astfel cum aceștia sunt definiți în Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, se supun prevederilor prezentei legi partidele politice, federațiile sportive și organizațiile neguvernamentale de utilitate publică, care beneficiază de finanțare din bani publici*”.

15. De altfel, din întreg conținutul legii rezultă că oricărei persoane i se asigură accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public pe care are dreptul să le solicite și să le obțină de la autoritățile și instituțiile publice. Informațiile la care fac referire dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 nu au caracterul unor informații de interes public, ci sunt informații exceptate de la accesul liber al cetățenilor. Legiuitorul este cel în drept să stabilească atât condițiile, cât și situațiile în care se exceptează de la accesul liber al cetățenilor unele categorii de informații, exceptarea prevăzută de art. 12 din Legea nr. 544/2001 fiind legitimată chiar de prevederile constituționale ale art. 31 alin. (3), care stabilesc că „*Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională*”, precum și ale art. 53, potrivit cărora exercițiul unor drepturi poate fi restrâns, printre altele, pentru apărarea securității naționale, a drepturilor și a libertăților

cetățenilor, desfășurarea instrucției penale (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1.175 din 11 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 56 din 24 ianuarie 2008).

16. Cât privește criticile de neconstituționalitate raportate la art. 21 alin. (3) din Constituție și la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil, Curtea constată că acestea nu pot fi primite. Astfel, norma invocată din Constituție vizează dreptul oricărei persoane la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil. De asemenea, potrivit art. 6 din Convenție, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Astfel, Curtea observă că art. 22 din Legea nr. 544/2001 consacră posibilitatea persoanei care se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, de a face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice, hotărârea tribunalului fiind supusă recursului.

17. Curtea reține, de asemenea, că prevederile de lege criticate nu conțin norme contrare dreptului persoanei interesate de a se adresa unui instanțe independente și imparțiale și de a formula în cadrul procesului având ca obiect comunicarea unor informații de interes public, precum și în calea de atac a recursului, toate apărările necesare pentru valorificarea pretențiilor sale.

18. Pe cale de consecință, Curtea constată că dreptul la un proces echitabil garantat constituțional și convențional nu este sub niciun aspect încălcat.

19. În fine, individualizarea informațiilor exceptate, potrivit legii, de la accesul liber al cetățenilor nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci de interpretare și aplicare a legii de către autoritățile publice cărora le sunt solicitate informațiile și, eventual, de către instanța de judecată.

20. Cât privește invocarea încălcării prin prevederile de lege criticate a dispozițiilor art. 1 și 131 din Constituție, Curtea constată că, în legătură cu acestea, nu sunt formulate motive de neconstituționalitate. Or, având în vedere prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit cărora „*Sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate*”, simpla enunțare în susținerea excepției a unor dispoziții din Constituție nu este suficientă pentru realizarea controlului de constituționalitate.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioana Sfirăială în Dosarul nr. 7.159/3/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 5 și ale art. 12 alin. (1) lit. d), e) și f) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 iulie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

GUVERNUL ROMÂNIEI
SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

ORDIN

pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice

Având în vedere:

- prevederile art. 7 alin. (2) din Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
 - prevederile art. 2 lit. d), art. 3, 4 și art. 5 alin. (21) din Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - prevederile art. 11 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare,
- în temeiul art. 6 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 21/2017 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului, cu modificările și completările ulterioare,

secretarul general al Guvernului emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția de control intern managerial și relații interinstituționale va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se afișează pe pagina de internet a Secretariatului General al Guvernului.

Art. 4. — La data de intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 201/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea, îndrumarea metodologică și supravegherea stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 12 aprilie 2016, se abrogă.

Secretarul general al Guvernului,
Toni Greblă

București, 8 octombrie 2019.
Nr. 1.054.

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE

privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice

1. Definiții

Coordonare — armonizarea deciziilor și a acțiunilor componentelor structurale ale organizației, pentru a se asigura realizarea obiectivelor acesteia

Constatare — situația de fapt evidențiată de către echipa Direcției de control intern managerial și relații interinstituționale în misiunea de îndrumare metodologică la entitatea publică

Direcția de control intern managerial și relații interinstituționale (DCIMRI) — structură centrală de specialitate care funcționează în cadrul Secretariatului General al Guvernului, având ca responsabilitate principală elaborarea și implementarea politicii în domeniul sistemului de control intern managerial, coordonarea și supravegherea prin activități de

îndrumare metodologică a implementării sistemului de control intern managerial

Echipă de îndrumare metodologică — echipa nominalizată de către conducătorul DCIMRI pentru desfășurarea misiunilor de îndrumare metodologică, formată din minimum două persoane cu atribuții în domeniu

Entitatea publică îndrumată — entitatea publică care exercită funcția de ordonator principal de credite al bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat sau al bugetului oricărui fond special, inclusiv cele subordonate, în coordonarea și sub autoritatea acesteia, la care se desfășoară activitatea de îndrumare metodologică de către echipa DCIMRI

Îndrumare metodologică — activitatea de consiliere în procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de control

intern managerial la entitățile publice și acordarea de consultanță de specialitate de către echipa de îndrumare metodologică

Monitorizare — activitatea continuă de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a procesului sau a activității

Monitorizarea performanțelor — supravegherea, urmărirea, de către conducerea entității publice, prin intermediul unor indicatori relevanți, a performanțelor activităților aflate în coordonare și pentru a identifica eventualele abateri de la țintele stabilite a lua măsurile de corecție

Recomandare — propuneri de îmbunătățire a sistemului de control intern managerial

2. Dispoziții generale

2.1. Prezentele norme metodologice stabilesc cadrul metodologic privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice, în conformitate cu cadrul de reglementare în vigoare.

2.2. Scopul prezentelor norme metodologice îl reprezintă reglementarea coordonării și supravegherii politicii în domeniul sistemului de control intern managerial prin desfășurarea misiunilor de îndrumare metodologică la entitățile publice la care se exercită funcția de ordonator principal de credite al bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat sau al bugetului oricărui fond special, inclusiv la cele în subordinea, în coordonarea și sub autoritatea acestora.

2.3. Îndrumarea efectuată de către echipa DCIMRI este o îndrumare planificată pe baza planului anual de activitate al direcției, dar poate să fie și o îndrumare la solicitarea unei entități publice dispusă de către secretarul general al Guvernului, caracterizată prin operativitate, rigoare și eficiență.

2.4. Echipa de îndrumare se prezintă la entitate în baza ordinului de misiune, aprobat de către secretarul general al Guvernului, și a legitimației de serviciu.

2.5. Activitatea de îndrumare metodologică desfășurată de către membrii echipei DCIMRI se va efectua în concordanță cu prevederile Codului controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018.

3. Reglementarea activității de control intern managerial

Structura de control intern managerial și relații interinstituționale este organizată la nivel de direcție, în subordinea secretarului general al Guvernului, și are ca responsabilitate principală elaborarea și implementarea politicii în domeniul sistemului de control intern managerial, coordonarea și supravegherea prin activități de îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial.

3.1. Atribuțiile Secretariatului General al Guvernului în domeniul controlului intern managerial, potrivit reglementărilor legale, revin DCIMRI, care are următoarele obiective:

a) de reglementare a politicii în domeniul sistemului de control intern managerial;

b) de coordonare în vederea armonizării activităților în procesul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial;

c) de supraveghere a politicii în domeniul sistemului de control intern managerial prin desfășurarea activității de îndrumare metodologică la nivelul entităților publice;

d) de consiliere a personalului din cadrul entităților publice îndrumate în procesul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial.

3.2. În realizarea obiectivelor sale, DCIMRI are următoarele atribuții:

a) elaborează și actualizează cadrul normativ în domeniul controlului intern managerial;

b) implementează și monitorizează aplicarea cerințelor generale și specifice controlului intern managerial în strategiile de la nivel național;

c) inițiază și fundamentează propuneri pentru îmbunătățirea cadrului normativ privind Codul controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018;

d) elaborează și actualizează cadrul metodologic general privind coordonarea și supravegherea prin activități de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice în care se exercită funcția de ordonator principal de credite al bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat sau al bugetului oricărui fond special, inclusiv la cele subordonate, în coordonarea și sub autoritatea acestora;

e) elaborează și actualizează instrumente de lucru, precum metodologii, ghiduri, manuale, pentru aplicarea unitară a controlului intern managerial la nivelul entităților publice centrale și locale, pe baza bune practici în domeniu;

f) implementează și gestionează programe finanțate din fonduri europene în domeniul controlului intern managerial;

g) implementează sistemul de control intern managerial la nivelul Secretariatului General al Guvernului și asigură elaborarea raportărilor privind stadiul implementării și dezvoltării acestuia;

h) elaborează planul anual de activitate pentru efectuarea misiunilor de îndrumare metodologică privind implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial la entitățile publice în care se exercită funcția de ordonator principal de credite al bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat sau al bugetului oricărui fond special, inclusiv la cele în subordinea, în coordonarea și sub autoritatea acestora;

i) desfășoară misiuni de îndrumare metodologică privind modul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial la nivelul entităților publice, conform planului anual de activitate;

j) elaborează documentele misiunilor de îndrumare metodologică și propune recomandări în urma constatărilor pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial la nivelul entităților publice;

k) analizează și centralizează raportările privind sistemul de control intern managerial de la ordonatorii principali de credite;

l) transmite secretarului general al Guvernului raportul privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial în vederea prezentării în ședința de Guvern.

3.3. Conducătorul DCIMRI este responsabil pentru organizarea și coordonarea desfășurării activităților specifice direcției.

4. Etapele procesului de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial în cadrul entităților publice

Entitățile publice, în procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial, în conformitate cu prevederile Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, parcurg o serie de etape, care vor fi urmărite pe parcursul derulării misiunilor de îndrumare metodologică, și anume:

1) stabilirea obiectivelor generale ale entității publice, precum și a celor specifice ale compartimentelor de la primul nivel de conducere prin elaborarea documentelor de management organizațional, planificare strategică instituțională sau a oricărui alt document de management care să includă obiective generale și specifice;

2) stabilirea activităților și procedurilor — după etapa de stabilire a obiectivelor generale de către conducerea entității publice și a celor specifice de către conducătorii

compartimentelor de la primul nivel de conducere, aceștia din urmă vor identifica activitățile ce conduc la îndeplinirea obiectivelor specifice.

Documentul de management poate fi orice document de planificare, precum plan operațional, program de activitate etc., care identifică activitățile și acțiunile ce trebuie realizate pentru atingerea obiectivelor; activitățile și acțiunile se vor corela cu resursele umane și cele financiare alocate;

3) identificarea și gestionarea riscurilor în vederea eliminării sau diminuării probabilității de apariție a riscului și impactului acestuia asupra realizării obiectivelor.

Managementul riscurilor presupune elaborarea următoarelor documente, după caz:

a) formularul de alertă la risc și formularul de urmărire a riscului (opțional);

b) registrul de riscuri pentru compartimentele de la primul nivel de conducere;

c) registrul de riscuri la nivelul entității publice;

d) profilul de risc și limita de toleranță la risc;

e) raportul anual al conducătorilor compartimentelor de la primul nivel de conducere privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor;

f) planul de implementare a măsurilor de control pentru riscurile semnificative;

g) informarea către conducătorul entității publice privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul entității publice;

4) modalități de dezvoltare a sistemului de control intern managerial.

Pentru dezvoltarea continuă a sistemului de control intern managerial la nivelul entităților publice, la începutul fiecărui an se elaborează sau se actualizează, după caz, programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial.

Programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial se elaborează de Secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare, pe baza măsurilor stabilite de conducătorii compartimentelor de la primul nivel de conducere în procesul de autoevaluare a sistemului de control intern managerial și a propunerilor dezbătute în cadrul ședințelor Comisiei de monitorizare.

Programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial conține în mod obligatoriu următoarele:

a) obiectivul entității în domeniul controlului intern managerial — în funcție de stadiul implementării sau dezvoltării acestuia;

b) pentru fiecare standard de control intern managerial se stabilesc activități, responsabili și termene, precum și alte elemente relevante care ajută la implementarea cerințelor generale precizate de standardele de control intern.

Astfel, pe lângă măsurile stabilite în chestionarele de autoevaluare de la nivelul compartimentelor de la primul nivel de conducere, programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial poate include o serie de activități ce decurg din cele menționate, ca fiind foarte importante, în fișele de standard;

5) managementul documentelor (interne și externe), proces care constă în principal în intrarea și înregistrarea documentelor, analiza și distribuirea acestora, prelucrarea, elaborarea răspunsurilor, revizuirea acestora, avizarea, aprobarea, ieșirea documentelor, distribuirea la destinatarul final și arhivarea.

În acest sens se creează un control integrat asupra ciclului de viață al documentelor, precum și o accesibilitate ușoară la acestea pentru conducere și angajații entității publice;

6) stabilirea sistemului de monitorizare a desfășurării activităților.

În vederea stabilirii îndeplinirii obiectivelor și a modului de realizare a acestora sunt necesare o monitorizare a desfășurării activităților în ansamblul lor și o evaluare a gradului de realizare a obiectivelor pe baza unor indicatori de performanță, prin compararea rezultatului-tintă așteptat cu valoarea efectivă a acestuia obținută în momentul evaluării;

7) autoevaluarea realizării obiectivelor — sistemul de monitorizare a desfășurării activităților, stabilit la începutul fiecărui an la nivelul fiecărui compartiment de la primul nivel de conducere, având declarate obiectivele specifice, activitățile, rezultatele așteptate, inclusiv indicatorii de performanță, se aplică pentru evaluarea rezultatelor obținute, respectiv a indicatorilor de performanță stabiliți ca ținte de realizat, pe o perioadă determinată;

8) elaborarea programului de pregătire profesională pentru implementarea sistemului de control intern managerial — acțiunile de formare și perfecționare profesională, atât pentru persoanele cu funcții de conducere, cât și pentru cele cu funcții de execuție, sunt propuse încă din faza de completare a chestionarelor de autoevaluare a stadiului de implementare a standardelor de control intern managerial și ulterior sunt cuprinse în programul anual de dezvoltare a sistemului de control intern managerial al entității publice, contribuind la implementarea cerințelor standardului 3 — Competența, performanța.

Echipa de îndrumare metodologică urmărește existența documentelor privind implementarea etapelor de mai sus, aflate la nivelul Secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare.

5. Planificarea misiunilor de îndrumare metodologică

5.1. Pentru coordonarea misiunilor de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial, conducătorul DCIMRI elaborează planul anual de activitate al direcției.

5.2. După elaborarea planului anual de activitate al DCIMRI, acesta va fi supus spre aprobare secretarului general al Guvernului și ulterior se va transmite spre informare personalului din cadrul DCIMRI.

5.3. Planul de activitate poate fi completat pe parcursul anului și actualizat în funcție de rezultatele obținute și de necesități. Modificarea planului de activitate al direcției va urma același circuit privind aprobarea.

6. Scopul coordonării și supravegherii prin desfășurarea activității de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice

Coordonarea și supravegherea prin activitatea de îndrumare metodologică desfășurată de către personalul DCIMRI au în vedere modalitatea de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial în cadrul entităților publice, prin:

a) aplicarea corespunzătoare a prevederilor din cadrul normativ în vigoare și aducerea la cunoștința entităților publice a bunelor practici în domeniul sistemului de control intern managerial;

b) evidențierea constatărilor formulate de către echipa DCIMRI și înștiințarea entității publice la care se desfășoară misiunea de îndrumare metodologică cu privire la acestea;

c) formularea recomandărilor în funcție de o serie de criterii specifice identificate la nivelul entității publice îndrumate de către echipa DCIMRI;

d) conștientizarea de către entitatea publică la care se desfășoară activitatea de îndrumare metodologică a dezavantajelor care derivă din neaplicarea corespunzătoare a prevederilor Codului controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018, dar și a beneficiilor posibile rezultate prin conformitatea cu cadrul de reglementare în domeniu.

7. Tematica activității de îndrumare metodologică

Principalele repere ale activității de îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial sunt structurate astfel:

7.1. Modul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare urmărește:

7.1.1. emiterea deciziei de constituire a Comisiei de monitorizare și actualizarea acesteia;

7.1.2. componența Comisiei de monitorizare;

7.1.3. elaborarea programului de dezvoltare și urmărirea îndeplinirii și actualizării acestuia;

7.1.4. etapele aferente implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial;

7.1.5. dosarul cu minutele ședințelor Comisiei de monitorizare, cu deciziile și hotărârile acesteia și modalitatea de funcționare a Comisiei de monitorizare;

7.1.6. informarea privind monitorizarea performanțelor la nivelul entității publice, pe baza rapoartelor anuale de la nivelul compartimentelor de la primul nivel de conducere, elaborată de către Secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare;

7.1.7. pregătirea profesională în domeniul sistemului de control intern managerial a personalului de conducere și de execuție.

7.2. Procesul de management al riscurilor la nivelul entității publice urmărește:

7.2.1. desemnarea responsabililor cu riscurile de la nivelul compartimentelor de la primul nivel de conducere și a atribuțiilor ce le revin;

7.2.2. elaborarea registrelor de riscuri de la nivelul compartimentelor de la primul nivel de conducere și actualizarea anuală a acestora;

7.2.3. stabilirea profilului de risc și aprobarea limitei de toleranță la risc de către conducătorul entității publice, după caz;

7.2.4. elaborarea registrului riscurilor de la nivelul entității publice, prin centralizarea riscurilor semnificative de la nivelul compartimentelor de la primul nivel de conducere, de către Secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare și actualizarea anuală a acestuia;

7.2.5. elaborarea raportului anual al conducătorilor compartimentelor de la primul nivel de conducere privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor;

7.2.6. monitorizarea implementării măsurilor de control pe baza planului de implementare a măsurilor de control elaborat de Secretariatul tehnic al Comisiei de monitorizare;

7.2.7. informarea către conducătorul entității publice privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor.

7.3. Gradul de realizare a procedurilor documentate urmărește:

7.3.1. stabilirea activităților și a procedurilor aferente necesare unei bune funcționări a entității publice;

7.3.2. evidența procedurilor de sistem și operaționale ținută la nivelul Secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare;

7.3.3. elaborarea și actualizarea procedurii de sistem privind „Elaborarea procedurilor”;

7.3.4. respectarea structurii minimale și a cerințelor generale prevăzute de Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice (prin sondaj);

7.3.5. modalitatea de elaborare a procedurilor documentate aprobate din punctul de vedere al gradului de cuprindere a tuturor componentelor cadrului de reglementare a domeniului procedurat, a detaliierii activităților și acțiunilor pe fluxul proceselor și implementării activităților de control, a responsabilităților și a documentelor în structura acestora (prin sondaj);

7.3.6. stadiul realizării procedurilor documentate raportat la activitățile procedurale, a reviziilor și actualizărilor acestora.

7.4. Raportările anuale privind sistemul de control intern managerial urmăresc:

7.4.1. gradul de cuprindere a compartimentelor și a entităților publice subordonate/în coordonare/sub autoritate în documentele elaborate și transmise la Secretariatul General al Guvernului;

7.4.2. documentele justificative aferente raportărilor anuale ale entității publice (transmise la Secretariatul General al Guvernului).

8. Modalități, tehnici, instrumente și formulare utilizate în activitatea de îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial

A. Modalități de îndrumare

În vederea realizării scopului și a tematicii stabilite de cadrul de reglementare al sistemului de control intern managerial, personalul DCIMRI utilizează două modalități de îndrumare, respectiv: la solicitare și planificată.

8.1. *Îndrumarea la solicitare* constă în exercitarea de atribuții concrete, ca urmare a solicitării exprese de îndrumare metodologică a unor entități publice la care se exercită funcția de ordonator principal de credite al bugetului de stat, al bugetului asigurărilor sociale de stat sau al bugetului oricărui fond special, inclusiv a celor subordonate, în coordonarea și sub autoritatea acestora.

Îndrumarea la solicitare poate fi făcută la entitățile publice ca urmare a constatărilor rezultate în urma misiunilor de control sau de audit efectuate de alte organe de control sau de audit. Acestea sunt misiuni cu caracter de îndrumare metodologică a activităților desfășurate în procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial, care vor fi introduse în planul anual de activitate al direcției, cu ocazia modificărilor și actualizării acestuia.

Principalele aspecte urmărite se referă la analizarea respectării de către entitatea publică a obligațiilor privind implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial, respectiv: înființarea Comisiei de monitorizare, elaborarea programului de dezvoltare, stabilirea indicatorilor de performanță sau de rezultat, constituirea Secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare, desemnarea responsabililor cu riscurile la compartimentele de la primul nivel de conducere, elaborarea registrului de riscuri la nivelul compartimentului de la primul nivel de conducere și la nivelul entității publice, stadiul elaborării procedurilor documentate, analizarea conformității cu legislația în vigoare, analizarea raportărilor transmise la DCIMRI din cadrul Secretariatului General al Guvernului, precum și alte analize, în conformitate cu prevederile Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

8.2. *Îndrumarea planificată* are o tematică stabilită în prealabil și o durată determinată, necesară asigurării îndrumării metodologice, se execută pe baza planului anual de activitate al direcției și se realizează, de regulă, de către o echipă formată din persoane cu atribuții în acest domeniu.

Entitățile publice vor fi notificate cu privire la misiunea de îndrumare metodologică, tematica de îndrumare, precum și perioada în care se va desfășura îndrumarea și li se va solicita desemnarea unor reprezentanți, care, pe toată durata îndrumării, să răspundă la solicitările echipei de îndrumare.

B. Tehnici

a) Observarea directă constă în urmărirea la fața locului a derulării unei activități specifice controlului intern managerial.

b) Se efectuează analiza-diagnostic a datelor și informațiilor prevăzute în documentele puse la dispoziția echipei de îndrumare metodologică.

c) Intervievarea se realizează prin comunicarea verbală a echipei de îndrumare metodologică cu persoanele implicate în procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial, fiind utilă pentru obținerea de clarificări, argumentări și interpretări cu privire la situațiile concrete identificate de către echipa de îndrumare a DCIMRI.

C. Instrumente

Principalele instrumente de lucru ce pot fi utilizate de către membrii echipei în activitatea de îndrumare metodologică sunt reprezentate de materiale-suport specifice domeniului de control intern managerial, cum ar fi: ghiduri, flyere, manuale, metodologii în format electronic și/sau letric.

D. Formulare

a) *Notificarea* este documentul pentru informarea entității publice privind declanșarea misiunii de îndrumare metodologică, care cuprinde, printre altele, tematica misiunii, perioada desfășurării misiunii, componența echipei de îndrumare și documentele primare specifice sistemului de control intern managerial etc.

b) *Raportul privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică* este documentul care cuprinde constatările echipei de îndrumare metodologică și recomandările acesteia privind îmbunătățirea sistemului de control intern managerial în cadrul entității publice la care s-a desfășurat activitatea de îndrumare. Raportul se elaborează și se semnează de către echipa de îndrumare la finalizarea misiunii de îndrumare, se aprobă de către conducătorul DCIMRI, se înregistrează la DCIMRI și se transmite în format letric și electronic la entitatea publică la care se desfășoară activitatea de îndrumare.

c) O copie a raportului privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică se transmite secretarului general al Guvernului spre informare.

9. Desfășurarea misiunii de îndrumare metodologică privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice

Misiunea de îndrumare metodologică se realizează prin parcurgerea următoarelor etape:

a) pregătirea misiunii de îndrumare metodologică, care presupune obținerea ordinului de misiune și notificarea conducerii entității publice la care se va desfășura activitatea de îndrumare metodologică privind tematica și perioada de desfășurare, conform modelului prezentat în anexa nr. 1;

b) efectuarea misiunii de îndrumare metodologică, care se realizează pe teren prin îndrumarea concretă la fața locului, analiza existenței și funcționării Comisiei de monitorizare și a Secretariatului tehnic al Comisiei de monitorizare, a desfășurării procesului de management al riscurilor, a elaborării procedurilor documentate, precum și a modului de raportare a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial. În cadrul acestei etape se solicită datele și informațiile necesare, are loc interviuarea personalului cu responsabilități în sistemul de control intern managerial, se pot desfășura ședințe de lucru cu membrii Comisiei de monitorizare, se pot înmâna instrumente specifice domeniului în funcție de necesitățile identificate și se demarează completarea raportului privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică, conform modelului prezentat în anexa nr. 2;

c) finalizarea misiunii de îndrumare metodologică, care se materializează prin elaborarea și aprobarea raportului privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică, a cărui copie se va transmite ulterior spre informare secretarului general al Guvernului, și întocmirea dosarului misiunii de îndrumare metodologică.

9.1. Pregătirea misiunii de îndrumare metodologică

9.1.1. Conducătorul DCIMRI, pe baza planului anual de activitate al direcției, nominalizează entitatea publică la care se desfășoară misiunea de îndrumare metodologică și componența echipei.

9.1.2. Echipa de îndrumare metodologică elaborează ordinul de misiune și notificarea pentru informarea entității publice, avizate de către conducătorul DCIMRI, pe care le supune spre aprobare secretarului general al Guvernului.

9.1.3. Ordinul de misiune reprezintă documentul justificativ pentru demararea misiunii de îndrumare metodologică și cuprinde:

- a) temeiul legal și administrativ al efectuării misiunii;
- b) entitatea publică la care se desfășoară misiunea;
- c) tematica;
- d) perioada în care se desfășoară misiunea;
- e) membrii echipei de îndrumare metodologică.

9.1.4. Entitatea publică îndrumată va fi informată în prealabil prin transmiterea notificării, în format letric și/sau electronic, de către membrii echipei de îndrumare metodologică nominalizați, cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de demararea activității de îndrumare metodologică.

9.2. Efectuarea misiunii de îndrumare metodologică

9.2.1. Echipa de îndrumare metodologică va prezenta conducerii entității publice ordinul de misiune.

9.2.2. Echipa de îndrumare solicită reprezentanților entității publice documentele cu privire la misiunile de audit anuale organizate de Curtea de Conturi și Compartimentul de audit public intern, în vederea consultării.

9.2.3. Conducerea entității publice îndrumate va informa personalul cu responsabilități în implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial cu privire la prezența echipei de îndrumare și la obligația de a răspunde prompt solicitărilor venite din partea acesteia.

9.2.4. Conducătorul entității publice îndrumate/Președintele Comisiei de monitorizare dispune măsuri privind aspectele administrative și organizatorice în vederea derulării în condiții optime a misiunii de îndrumare metodologică.

9.2.5. Activitățile întreprinse pe teren de către echipa de îndrumare metodologică presupun:

a) analiza preliminară ce constă în studierea entității publice îndrumate prin prisma modului de organizare și de funcționare, a procesului de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern managerial și a documentelor primare specifice, și anume: regulamentul de organizare și funcționare a entității publice, regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare, regulamentul de ordine interioară, organigrama, programele de perfecționare a pregătirii profesionale, dosarul cu minute/hotărâri ale ședințelor Comisiei de monitorizare, registrele de riscuri și rapoartele anuale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor aferente compartimentelor de la primul nivel de conducere, registrul de riscuri pe entitate, profilul de risc și limita de toleranță la risc, informarea către conducătorul entității publice privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și monitorizarea performanțelor la nivelul entității, planul de implementare a măsurilor de control, procedurile de sistem elaborate în cadrul entității publice, lista cu procedurile operaționale existente la nivelul acesteia, raportările transmise către DCIMRI din cadrul Secretariatului General al Guvernului;

b) identificarea problemelor apărute în respectarea cadrului normativ ce reglementează sistemul de control intern managerial;

c) propunerea de soluții adecvate în funcție de necesitățile entității publice la care se desfășoară misiunea de îndrumare metodologică;

d) conștientizarea de către reprezentanții entității publice a rolului pe care sistemul de control intern managerial îl are în optimizarea și eficientizarea modalității de îndeplinire a obiectivelor generale și specifice, respectarea cadrului legislativ, prevenirea și depistarea abaterilor, creșterea performanței etc.;

e) solicitarea de informații suplimentare utilizând tehnica interviuării persoanelor implicate în procesul de implementare și dezvoltare a sistemului de control intern;

f) realizarea de către echipa DCIMRI a unor copii după documentele relevante;

g) elaborarea raportului privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică.

9.3. Finalizarea misiunii de îndrumare metodologică

9.3.1. Prelungirea termenului de finalizare a misiunii de îndrumare metodologică se aprobă de către conducătorul DCIMRI, la solicitarea echipei de îndrumare, cu menționarea cauzelor prelungirii termenului de realizare a misiunii.

9.3.2. Încheierea misiunii de îndrumare metodologică se realizează prin finalizarea raportului de către membrii echipei DCIMRI.

9.3.3. Raportul se transmite de către echipa de îndrumare spre aprobare conducătorului DCIMRI.

9.3.4. După aprobare, copia raportului privind finalizarea misiunii de îndrumare se va transmite spre informare secretarului general al Guvernului.

10. **Conținutul dosarului misiunii de îndrumare metodologică și arhivarea**

10.1. Echipa de îndrumare metodologică va constitui dosarul misiunii de îndrumare metodologică, structurat pe următoarele secțiuni:

10.1.1. documente aferente pregătirii misiunii de îndrumare metodologică: ordinul misiunii, notificarea entității publice și adrese de corespondență etc.;

10.1.2. documente obținute pe parcursul efectuării misiunii de îndrumare metodologică: copii ale unor documente puse la dispoziția echipei de îndrumare metodologică utile acestora în elaborarea raportului privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică;

10.1.3. documentul aferent finalizării misiunii de îndrumare metodologică, care este raportul privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică.

10.2. Dosarul misiunii de îndrumare metodologică va fi arhivat de către echipa de îndrumare metodologică la sediul DCIMRI.

11. **Urmărirea îndeplinirii recomandărilor stabilite în cadrul misiunii de îndrumare metodologică**

În termenul precizat în raportul privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică, entitatea publică îndrumată transmite la DCIMRI stadiul implementării recomandărilor.

12. Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

*ANEXA Nr. 1
la normele metodologice*

Direcția control intern managerial și relații interinstituționale (DCIMRI)

Nr. din

NOTIFICARE

(denumirea entității la care se desfășoară misiunea de îndrumare metodologică; numele și prenumele conducătorului entității)

Stimată/e Doamnă/Domnule,
(funcția)

Având în vedere:

- art. 7 din Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
 - Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 1.054/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice;
 - ordinul de misiune emis de secretarul general al Guvernului, în conformitate cu Planul de activitate al Direcției de control intern managerial și relații interinstituționale (DCIMRI) pentru anul 20.., vă informăm că, în perioada, urmează a se derula o misiune de îndrumare metodologică privind implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial la entitatea publică
- Echipa de îndrumare metodologică este constituită din consilierii din cadrul Secretariatului General al Guvernului, DCIMRI.

Tematica activității de îndrumare metodologică desfășurată de către echipa DCIMRI are următoarele coordonate:

- modul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare;
- procesul de management al riscurilor la nivelul entității publice;
- gradul de realizare a procedurilor documentate;
- raportările anuale privind sistemul de control intern managerial.

Pentru operativitate și pentru buna desfășurare a misiunii de îndrumare metodologică, vă rugăm să asigurați documentația specifică sistemului de control intern managerial din cadrul entității dumneavoastră, după cum urmează: regulamentul de organizare și funcționare a entității publice, regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare, regulamentul de ordine interioară, organigrama, programele de perfecționare a pregătirii profesionale, dosarul cu minute/hotărâri ale ședințelor Comisiei de monitorizare, registrele de riscuri și rapoartele anuale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor aferente compartimentelor de la primul nivel de conducere, registrul de riscuri pe entitate, profilul de risc și limita de toleranță la risc, informarea către conducătorul entității publice privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor și monitorizarea performanțelor la nivelul entității, planul de implementare a măsurilor de control, procedurile de sistem elaborate în cadrul entității publice, lista cu procedurile operaționale existente la nivelul acesteia, raportările transmise către DCIMRI din cadrul Secretariatului General al Guvernului și alte documente pe care le considerați relevante pentru domeniul controlului intern managerial.

Secretarul general al Guvernului
Numele și prenumele,

.....

Direcția control intern managerial și relații Interinstituționale (DCIMRI)

Nr. din

Aprobat
Director DCIMRI,
.....**R A P O R T****privind finalizarea misiunii de îndrumare metodologică la entitatea****I. Introducere**

Având în vedere:

— Ordinul de misiune nr. / emis de secretarul general al Guvernului privind desemnarea persoanelor responsabile să participe la misiunea de îndrumare metodologică;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2014 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 174/2015, cu modificările ulterioare;

— Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 1.054/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice privind coordonarea și supravegherea prin misiuni de îndrumare metodologică a stadiului implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial la entitățile publice;

— Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice,

subsemnații,, consilieri în cadrul Direcției control intern managerial și relații interinstituționale din cadrul Secretariatului General al Guvernului, am efectuat în perioada o misiune de îndrumare la din localitatea,

(adresa)

Tematica misiunii de îndrumare metodologică a fost structurată pe patru componente, astfel:

- modul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare;
- procesul de management al riscurilor la nivelul entității publice;
- gradul de realizare a procedurilor documentate;
- raportările anuale privind sistemul de control intern managerial.

II. Constatări și recomandări

În urma analizei-diagnostic efectuate pe parcursul derulării misiunii de îndrumare metodologică, în baza tematicii și a documentației puse la dispoziție de către reprezentanții entității publice, echipa de îndrumare a constatat aspectele de mai jos, față de care formulăm următoarele recomandări pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial:

1. constatare 1 — (Se detaliază pentru fiecare componentă situația de fapt și se propun recomandări, acolo unde este cazul.)

2.

III. Dispoziții finale

Prezentul raport a fost întocmit în două exemplare, dintre care un exemplar este transmis la entitatea publică la care s-a desfășurat misiunea de îndrumare metodologică, iar un exemplar este arhivat la sediul Secretariatului General al Guvernului — DCIMRI.

În termen de de la data înregistrării prezentului raport, entitatea publică la care s-a desfășurat misiunea de îndrumare metodologică va transmite Secretariatului General al Guvernului — DCIMRI o informare privind acțiunile întreprinse și stadiul implementării recomandărilor.

Echipa de îndrumare metodologică:

Numele și prenumele

Data

.....

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

